

Till Ålands lagting

Skattesatsen för samfund

Huvudsakligt innehåll

Landskapsregeringen föreslår att skattesatsen för den kommunala samfundsskatten sänks med 0,0104 procentenheter. Sänkningen är avsedd att vara permanent samt även gälla den temporära skattesatsen som tillämpas 2010 och 2011. Förslaget har sin grund i att staten har höjt sin andel av samfundsskatten samtidigt som man i riket har sänkt kommunernas andel, vilket där sammanhänger med en reform av universitetslagstiftningen. Höjningen av statens andel betyder för företagen i landskapet att den totala skattesatsen har höjts från 26 % till 26,0104 %. Genom den här föreslagna ändringen sänks skattesatsen så att den totala skattesatsen för samfund blir 26 %.

INNEHÅLL	
Huvudsakligt innehåll	1
Motivering	3
1. Bakgrund	3
1.1. Samfundsbeskattningen.....	3
1.2. Universitetsreformen i riket	3
2. Överväganden och förslag	4
3. Förslagets verkningar	4
4. Ikraftträdande och ärendets beredning	5
Lagtext	6
L A N D S K A P S L A G om ändring av 4 och 4a §§ kommunalskattelagen för landskapet Åland	6

Motivering

1. Bakgrund

1.1. Samfundsbeskattningen

Med samfund avses enligt definitionen i inkomstskattelagen (FFS 1535/1992) bland annat aktiebolag, andelslag och utländska dödsbon. Regleringen av den så kallade samfundsbeskattningen är tämligen komplicerad åtminstone vad beträffar samfund i landskapet. I riket anges samfundsskattesatsen i 124 § inkomstskattelagen till 26 %. Skatteintäkterna fördelas mellan de tre skattetagarna staten, kommunerna och församlingarna enligt vad som anges i 12 § lagen om skatteredovisning (FFS 532/1998).

Enligt 18 § 5 p. självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet vad gäller skatt till kommunerna. Således är behörigheten beträffande samfundsskatten delad mellan landskapet och riket. Kommunalskattelagen (1993:37) för landskapet Åland är till sin konstruktion en blankettlag som med vissa undantag gör inkomstskattelagen och lagen om skatteredovisning tillämpliga i landskapet.

Procentsatsen för den skatt åländska företag betalar till staten följer av den totala samfundsskatteprocenten i riket och den statliga andelen av samfundsskatten som anges i lagen om skatteredovisning. Motsvarande gäller för den skatt som betalas till församlingarna. Procentsatsen för den kommunala samfundsskatten anges i 4 § kommunalskattelagen. Formellt sett är den inte beroende av de ovan nämnda bestämmelserna men i praktiken har lagtinget hittills valt att sätta procentsatsen så att skatten för företag i landskapet totalt sett är på samma nivå som i riket. För närvarande anges i kommunalskattelagen att kommunalskattesatsen för samfund är 5,7278 %. Den procentsatsen utgör 22,03 % av den totala samfundsskattesatsen på 26 %, vilket motsvarar den kommunala andelen av samfundsskatten i riket. För åren 2009–2011 tillämpas emellertid en kommunalskattesats för samfund på 8,3278 %, detta enligt en temporär lagstiftning som bara gäller dessa tre år. Den tillfälliga skattesatsen infördes i syfte att stöda kommunerna ekonomiskt genom att de får en större andel av samfundsskatten. För samma period har man i riket sänkt statens andel så att den totala skattesatsen fortsättningsvis är 26 %.

1.2. Universitetsreformen i riket

I riket genomförs en reform av universitetslagstiftningen som innebär att universiteten, som tidigare har varit en del av staten, nu blir självständiga universitet som verkar som offentligrättsliga inrättningar eller privaträttsliga stiftelser. Den nya universitetslagen (FFS 558/2009) trädde i kraft den 1 januari 2010.

I reformen ingår, bland annat med hänvisning till EU:s statsstödsregler, att se över beskattningen av universitetens verksamhet. Den egentliga undervisnings- och forskningsverksamheten lämnas fortfarande utanför beskattningen medan övrig verksamhet ska beskattas.

Helsingfors universitet var tidigare helt skattebefriat enligt en bestämmelse i rikets inkomstskattelag (FFS 1535/1992). Genom en ändring av inkomstskattelagen slopades skattefriheten från och med ingången av 2010. Enligt samma ändring ska universitetet betraktas som ett samfund och därmed betala samfundsskatt på sina näringsinkomster. Den viktigaste konsekvensen av detta är att Helsingfors universitets apoteksverksamhet blir skattepliktig, vilket beräknades leda till en samfundsskatt på uppskattningsvis 5,5 miljoner euro för 2010. Apoteksverksamheten har hittills till en del finansierat universitetets egentliga verksamhet genom att ett belopp

som motsvarar den kalkylerade skatten har överförts till universitetet. För att inte äventyra finansieringen av universitetets verksamhet har staten över statsbudgeten kompenserat Helsingfors universitet för den slopade skattefriheten.

Beskattningen av Helsingfors universitets apotek medför samtidigt en höjning av skatteintäkterna med uppskattningsvis 5,5 miljoner euro. Enligt den utdelning som tillämpas 2010 är statens andel 3,8 miljoner euro, kommunernas andel 1,7 miljoner euro och församlingarnas andel 150 000 euro (enligt rp 245/2009). Eftersom staten kompenserar universitetet för hela skattebelastningen om 5,5 miljoner euro har fördelningen av samfundsskatten mellan staten och kommunerna ändrats. Genom att kommunernas andel av samfundsskatten har sänkts med 0,04 procentenheter, från 22,03 % till 21,99 %, överförs kommunernas andel av de höjda skatteintäkterna till staten. Sänkningen gäller både permanent och för de temporära skattesatser som tillämpas under 2010 och 2011.

2. Överväganden och förslag

Den reform av universitetslagstiftningen som genomförs i riket rör egentligen inte alls landskapet. Men genom att staten kompenserar Helsingfors universitet för att dess apoteksverksamhet blir skattepliktig, och genom att man väljer att göra det på det sätt som beskrivs ovan, påverkar det ändå kommunalbeskattningen av samfund i landskapet. En höjning av statens andel av samfundsskatten med 0,04 procentenheter betyder att skattesatsen för företag i landskapet höjs till 26,0104 %. Även om höjningen kan tyckas marginell anser landskapsregeringen inte att den är motiverad. Att den totala skattesatsen i landskapet skiljer sig från den i riket komplicerar dessutom redovisningen för de företag som har verksamhet både i landskapet och i riket. Därför föreslås att kommunalskattesatsen för samfund sänks från 5,7278 % till 5,7174 %, vilket alltså utgör 21,99 % av den totala skattesatsen för samfund. Eftersom höjningen av statens andel även gäller de temporära skattesatser som tillämpas under skatteåren 2010 och 2011 föreslås att kommunalskattesatsen ändras även för dessa år. Den skattesats som enligt förslaget ska tillämpas vid kommunalbeskattningen av samfund under dessa år är 8,3174 % i stället för 8,3278 %.

Tabellen nedan visar (i procent) de andelar av samfundsskatten och de skattesatser som enligt detta förslag ska tillämpas under skatteåren 2008–2012. Andelarna och skattesatserna för 2012 är avsedda att gälla fortsättningsvis. Åren 2008 och 2009 berörs inte av det här förslaget utan visas enbart som jämförelse.

Skattetagare	2008		2009		2010-2011		2012	
	Andel	Skatte-sats	Andel	Skatte-sats	Andel	Skatte-sats	Andel	Skatte-sats
Staten	76,22	19,8172	65,42	17,0092	65,46	17,0196	76,26	19,8276
Kommunerna	22,03	5,7278	32,03	8,3278	31,99	8,3174	21,99	5,7174
Församlingarna	1,75	0,455	2,55	0,663	2,55	0,663	1,75	0,455
Totalt	100	26	100	26	100	26	100	26

3. Förslagets verkningar

Förslaget har ekonomiska effekter för företagen och kommunerna. För företagen i landskapet innebär förslaget att den totala samfundsskattesatsen kvarstår på 26 % i stället för att höjas till 26,0104 %. För kommunerna som skattetagare medför förslaget en sänkning av intäkterna från samfundsbeskattningen med 0,0125 %. Enligt Ålands statistik- och utredningsbyrås

prognos skulle kommunernas del av den totala samfundsskatten 2010 uppgå till drygt 7,2 miljoner euro (se ÅSUB Rapport 2009:11, s. 27–28). På basen av siffrorna i denna prognos beräknas intäktsminskningen för kommunerna bli cirka 9 000 euro totalt år 2010.

4. Ikraftträdande

Den föreslagna ändringen föreslås gälla retroaktivt från den 1 januari 2010. Det här innebär att redovisningen till kommunerna kommer att behöva justeras i efterhand.

Förslaget har skickats på remiss till Ålands kommunförbund k.f.

Lagtext

Landskapsregeringen föreslår att följande lag antas.

L A N D S K A P S L A G **om ändring av 4 och 4a §§ kommunalskattelagen för landskapet** **Åland**

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 4 och 4a §§ kommunalskattelagen (1993:37) för landskapet Åland, av dessa lagrum 4 § sådan den lyder i landskapslagen 2004/48 och 4a § sådan den lyder i landskapslagen 2010/..., som följer:

4 §

Kommunalskatteprocenten för samfund och samfällda förmåner

Samfund och samfällda förmåner skall på den beskattningsbara inkomsten betala 5,7174 % i kommunalskatt.

4a §

Kommunalskatteprocenten för skatteåren 2009–2011

Med avvikelse från 4 § ska samfund och samfällda förmåner betala 8,3278 % i kommunalskatt på den beskattningsbara inkomsten vid beskattningen för skatteåret 2009 och 8,3174 % vid beskattningen för skatteåren 2010 och 2011.

Denna lag träder i kraft den Lagens 4a § gäller till och med den 31 december 2011 och tillämpas på beskattningen för skatteåren 2009–2011.

Vid den första redovisningen av samfundsskatt till kommunerna efter att lagen har trätt i kraft rättas de redovisningar som gäller skatteåret 2010 så att de motsvarar denna lag.

Mariehamn den

L a n t r å d

Viveka Eriksson

Föredragande ledamot

Mats Perämaa

Parallelltext

L A N D S K A P S L A G om ändring av 4 och 4a §§ kommunalskattelagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 4 och 4a §§ kommunalskattelagen (1993:37) för landskapet Åland, av dessa lagrum 4 § sådan den lyder i landskapslagen 2004/48 och 4a § sådan den lyder i landskapslagen 2010/..., som följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kommunalskatteprocenten för samfund och samfällda förmåner</i></p> <p>Samfund och samfällda förmåner skall på den beskattningsbara inkomsten betala 5,7278 % i kommunalskatt.</p>	<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kommunalskatteprocenten för samfund och samfällda förmåner</i></p> <p>Samfund och samfällda förmåner skall på den beskattningsbara inkomsten betala 5,7174 % i kommunalskatt.</p>
<p style="text-align: center;">4a §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kommunalskatteprocenten för skatteåren 2009–2011</i></p> <p>Med avvikelse från 4 § ska samfund och samfällda förmåner betala 8,3278 % i kommunalskatt på den beskattningsbara inkomsten vid beskattningen för skatteåren 2010 och 2011.</p> <p>Den skatteprocent som anges i 1 mom. tillämpas även vid kommunalbeskattningen av samfund och samfällda förmåner för skatteåret 2009.</p>	<p style="text-align: center;">4a §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kommunalskatteprocenten för skatteåren 2009–2011</i></p> <p>Med avvikelse från 4 § ska samfund och samfällda förmåner betala 8,3278 % i kommunalskatt på den beskattningsbara inkomsten vid beskattningen för skatteåret 2009 och 8,3174 % vid beskattningen för skatteåren 2010 och 2011.</p>

Denna lag träder i kraft den
Lagens 4a § gäller till och med den 31 december 2011 och tillämpas på beskattningen för skatteåren 2009–2011.

Vid den första redovisningen av samfundsskatt till kommunerna efter att lagen har trätt i kraft rättas de redovisningar som gäller skatteåret 2010 så att de motsvarar denna lag.